

ਗੁ: ਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜ.)

ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਹੀ. ਠਾਕੁਰ ਅਮਰ ਸਲੰਘਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸਾਦਾ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

A. ਐਨ. ਗਰੋਵਰ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਸਿਵਲ ਟੁਟਕਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ.

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1427.

ਮਾ ਮਾਰਚ 28, 6 1967 ਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVII)- ਐੱਸ. 3(8) ਅਤੇ 75- ਲੰਬੜਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਕੀ, " ਡਿਫਾਲਟਰ " - ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IV ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ - ਕੀ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ -s. 75 -ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਸੀਵਿਯਾਨ.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਲੰਬੜਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ

(1) A.I.R. 1955
S.C. 504.

ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵਿਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(8) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਡਿਫਾਲਟਰ" ਹੈ। ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IV ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡਮੈਨ ਜਾਂ ਲੰਬੜਦਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ

ਨੇ ਭੂਮੀ-ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 1887 ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬੇਕਾਬੂ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ , ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 7 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੇ.ਕੇ.ਸੀ.ਯੂ.ਸੀ.ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ. , ਇੱਕ ਡੀਵੀਕੇਟ ।

B. S. W ASU , ਇੱਕ ਡੀਵੀਕੇਟ , ਇੱਕ ਡੀਵੀਕੇਟ ਲਈ -ਜੀ ਐਨਰਲ , ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਸ: ਹਮਸੇਰ ਬੀ ਅਹਿਦੁਰ , ਜੇ.- ਸ਼ਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਤਾਮ ਤਾਰਨ ਪਿੰਡ ਮਹਿਣਾ ਦੇ ਲੰਬੜਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਨ, ਨੇ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹਨ।

ਇਹ ਪੱਤਰ 1955 ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਮਹਿਣਾ ਦਾ ਲੰਬੜਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਸੂਲੀ ਕਰੇ! ਪਿੰਡ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਦਰ। 1955 ਤੋਂ 1963 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਓ - ਐਡੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ Bs ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। 10.496.44 ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ 9.172.39 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ 2,438 ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾਇਬ ਤਹਿ ਫਿਲਦਾਰ (ਰਿਕਵਰੀ) ਨੇ 12 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ

Gurbakhsh Singh v. The Deputy Commissioner, Amritsar
(Shamsher Bahadur, J.)

ਕਦੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 12 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਹੀ ਉਸਨੇ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਜੋ ਰਕਮ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ): -

"ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਿਤ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਡਿਫ਼ਾਲਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ।"

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 72 ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ 'ਸੈਕਸ਼ਨ 75' ਵਿਚ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਪਟੀਸ਼ਨਰ' 'ਤੇ ਹੁਣ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: -

"ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ■ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਲੈਕਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵੇਚੇ ਜਿਸ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। . -"

ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਬੜਦਾਰ ਡਿਫ਼ਾਲਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਡਿਫ਼ਾਲਟਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ

Gurbakhsh Singh v. The Deputy Commissioner, Amritsar
(Shamsher Bahadur, J.)

ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਹੈ।"

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਏ VI, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਤੋਂ। ਉਸਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ (1968) ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 20 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਕਰਤਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਐਸਟੇਟ ਦੀ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮਾਲੀਆ ਮਨੀ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਭੇਜਣ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਹੈਂਡਮੈਨ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਾ (f) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੈਂਡਮੈਨ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ "ਉਹ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਯੋਗ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਲੰਬੜਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰ ਜੇਮਸ ਡੂਈ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੈਨੂਅਲ (1931 ਐਡੀਸ਼ਨ) ਦੇ ਪੈਰਾ 516 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਡਿਫਾਲਟਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ' ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ' ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਸਕੋਪ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਡਿਫਾਲਟਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਹਲਕੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸ , ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਮੁੱਖੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਨਰਾ 522. ਪੰਨਾ 195 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ: -

"ਅਸਲ ਡਿਫਾਲਟਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

**Gurbakhsh Singh v. The Deputy Commissioner, Amritsar
(Sharpsher Bahadur, J)**

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਇ VI ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਹੈੱਡਮੈਨ ਜਾਂ ਲੰਬੜਦਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ.

ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ ਹੈ। ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 1887 ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬੇਕਾਬੂ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: -

"ਧਾਰਾ 66 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਦੋਂ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਬਕਾਏ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰੇ।"

ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 78 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 75 ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੀਖਿਆ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਰੀ- ਮੈਡੀਜ਼ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਹਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕਾਰਨ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰਕਮ ਉਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 'ਕਮਿਸ਼ਨਰ' ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ *ਫਾਲਗੁ ਦੱਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਪਾ ਵੱਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)*।

“ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਧਾਰਾ 72 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਗਾਊਂ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 75 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 12 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਮੰਗ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜਦੋਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕਰਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਛੁਪੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਹੈ। ਨੁਕਸਦਾਰ ਇਹ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਮੈਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ

(1) ਏਆਈਆਰ 1960 ਪੰਜਾਬ। 432.

ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਣਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
(ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ।

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

XSX

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੇ.

ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਰੰਨਵਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1962 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 15831

29 ਮਾਰਚ 1967 ਈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1961 ਦਾ XVIII)- ਐੱਸ. 2(ਜੀ) ਅਤੇ 4- ਕਿਸੇ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਬਜ਼ ਕਰਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸ਼ਮੀਲਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਕੀ ਸ਼ਮੀਲਤ ਦੀ 1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਮੁਫ਼ਿਦਾਰ-ਦੀ ਸਥਿਤੀ-ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਕਾਬਜ਼ ਪਾਂਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ-ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ-ਕੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ' ਸ਼ਮੀਲਤ ਦੇਹ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। 1950 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ, ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਹੇਗਾ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਸ਼ਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਕ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਕੋਸ਼ੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਬਜ਼ ਕਰਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਮਲਾਤ ਦੀ 1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(3) d.f ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਮਾਮੂਲੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਫਿਦੁਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀਆਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ